

DE PEKING+20 ZITTING: EEN GEMENGD SUCCES

Van 9 tot 20 maart vond de 59^{ste} zitting van de VN Commissie Status van de Vrouw (CSW) plaats. Tijdens de zitting werd nagaan hoe het 20 jaar na de aanvaarding van het Actieplatform van de Vierde Wereldvrouwenconferentie (Peking, 1995) wereldwijd gesteld is met de rechten van vrouwen en gendergelijkheid. De zitting ging ook na welke de kansen zijn om rechten en empowerment van vrouwen te integreren in de post-2015 ontwikkelingsagenda.

De algemene conclusie is dat er in de laatste twintig jaar wel vooruitgang is geboekt, maar dat er nog heel wat werk verzet moet worden. Globaal is er een kleine verbetering in de maatschappelijke positie van vrouwen, maar deze is niet algemeen. Of je het als vrouw of meisje beter hebt dan twintig jaar geleden hangt sterk af van het land en de plaats (stad of platteland) waar je woont. Tegelijk is er de vaststelling dat vooruitgang op bepaalde vlakken of in sommige landen samengaat met achteruitgang op andere domeinen of in andere landen.

De vooruitzichten zijn niet onmiddellijk rooskleurig. Wereldwijd zijn de economische en financiële crisis een grote spelbreker die vooruitgang belemmert. De politieke wil om daadwerkelijk te investeren in vrouwenrechten loopt terug en het in vele landen gevoerde besparingsbeleid treft vrouwen bovenmatig. Tegelijk zien we een opkomst van conservatief-reactionaire krachten die de klok terug willen draaien en verworven rechten van vrouwen openlijk aanvallen. Geweld op vrouwen en meisjes en inperking van vrijheid wordt door sommige landen opnieuw in alle openheid en zonder de minste gêne verdedigd in naam van traditie, religie... .

Deze trends zien we ook weerspiegeld in de Ministeriële Verklaring die op 4 maart 2015, net voor het begin van de zitting, aanvaard werd. De Verklaring bevat weinig concrete engagementen, verwijst nauwelijks naar de mensenrechten, zwijgt in alle talen over seksuele en reproductieve rechten en gezondheid van vrouwen en rept ook met geen woord over geweld en seksueel geweld op vrouwen of over de voorgaande besluiten van de CSW. De Verklaring slaagt er duidelijk niet in om de ambitie van het Peking Actieplatform opnieuw te bevestigen. Reactie bleef dan ook niet uit.

Meer dan 950 organisaties van over heel de wereld, waaronder de Vrouwenraad, maakten hun ongenoegen en hun eisen kenbaar via een petitie. Zij riepen op om in de Verklaring een uitgesproken engagement op te nemen voor de volledige realisatie van gendergelijkheid, van alle mensenrechten van vrouwen en voor empowerment van vrouwen en meisjes, zonder uitzondering en om de rol en de inzet van de vrouwenorganisaties hierin te erkennen. De lidstaten gaven echter niet thuis. De Ministeriële Verklaring bij het begin van de zitting werd immers geïntroduceerd als strategie om (zware) onderhandelingen te vermijden. Vanuit het perspectief van bevorderen van vrouwenrechten en empowerment van vrouwen is echter nu meteen al duidelijk dat dit niet werkt.

Toch kan de zitting ook een succes worden genoemd. Heel wat landen waren op hoog niveau vertegenwoordigd en vaardigden hun ministers af naar de zitting en de deelname van meer dan 1.100 niet-gouvernementele organisaties en van meer dan 8000 personen mag zeker indrukwekkend worden genoemd. Dit, tezamen met de vele sterke tussenkomsten van landen, van de VN en van de vrouwenorganisaties in een van de talrijke officiële of ngo panels en debatten zijn de verzekering dat de impact van deze zitting ook na 20 maart zal nazinderen. Wat hier werd gezegd zal nog lang zijn weg vinden in het dagelijks werk van de aanwezigen.

De aanwezigheid en participatie van ministers van landen die vrouwenrechten en empowerment van vrouwen en meisjes hoog in het vaandel dragen is in deze zin des te belangrijker. Hun deelname aan de zitting op hoog niveau kan de balans doen doorslaan en besluiten ten goede keren, zowel voor als tijdens de zitting. Daarnaast is ook de aanwezigheid en participatie van de vrouwenorganisaties van cruciaal belang. Wie iets te verbergen heeft of zijn steun intrekt voor vrouwenrechten heeft niet

graag pottenkijkers. Vrouwenorganisaties zijn echter niet enkel waakhond, maar ook inspiratiebron en bron van vernieuwende programma's en initiatieven. Ze wisselen ervaringen en goede praktijken uit. Het belang van de aanwezigheid van onze ministers en staatssecretaris voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen en van de Vrouwenraden kan dan ook niet genoeg benadrukt worden.

De tekst van de Verklaring en de andere officiële documenten van de zitting vindt u op de website van UN Women.